

© picture-alliance/dpa

جزئیات توافقنامه استراتژیک از زبان سپنتا

مشاور امنیت ملی جمهوری اسلامی افغانستان در پارلمان به نمایندگان مردم درباره سند قرارداد همکاریهای استراتژیک افغانستان با امریکاتوضیح داد. او گفت، امریکا تعهد کرده تدریجاً هرگونه تهدیدی که متوجه افغانستان شود، پاسخ مناسب بدهد.

ایالات متحده امریکا در قرارداد همکاری های استراتژیک تعهد کرده است در صورتی که تهدیدهای داخلی و خارجی متوجه افغانستان باشد، این کشور را در عرصه های دفاعی و امنیتی، کمک کند.

داکتر رنگین دادفر سپنتا، مشاور امنیت ملی جمهوری اسلامی افغانستان روز دوشنبه 4 ثور 1390 کلیات سند قرارداد همکاری های استراتژیک را با نمایندگان مردم در پارلمان شریک کرد. او گفت: «ایالات متحده تاکید می کند که هرگونه تجاوز بیرونی علیه افغانستان را موجب نگرانی شدید خود می پندارد و در صورت وقوع چنین رویدادی، طرف ها باید هرچه عاجل پاسخ مناسبی را به شمول اقدامات سیاسی، دیپلماتیک اقتصادی و یا نظامی به توافق هر دو طرف و درمطابقت با احکام قوانین اساسی شان، طرح و تطبیق کنند»

به باور آقای سپنتا این قرارداد به نفع افغانستان است. او افزود: «قوه اجراییه معتقد است که این قرارداد برای دفاع از افغانستان، تقویت نهادهای افغانستان و تامین توسعه و رشد پایدار به نفع کشور ماست.»

تعهدات نا مشخص

ایالات متحده امریکا در قرارداد همکاری های استراتژیک متعهد به پرداخت پول کافی به منظور آموزش و تجهیز نیروهای امنیتی افغانستان شده است.

اما در این سند، مقدار پولی که سالانه ایالات متحده امریکا به افغانستان خواهد پرداخت، مشخص نشده است. آقای سپنتا گفت، دلیل مشخص نشدن مقدار پول این است که هر سال کنگره امریکا مقدار کمک به افغانستان را مشخص می کند به همین دلیل مقدار پولی که امریکا باید سالانه برای تقویت نیروهای امنیتی افغانستان بپردازد مشخص نیست. داکتر سپنتا در این رابطه افزود: «بعد از سال 2014 ایالات متحده امریکا سالانه منابع پولی ای را برای حمایت از آموزش، تجهیز، مشورت و تداوم نیروهای امنیتی افغانستان به هدفی از کنگره درخواست می کند که افغانستان بتواند به گونه مستقلانه امنیتش را تامین نموده و در برابر تهدیدات داخلی و خارجی از خود دفاع کند»

مشاور امنیت ملی ریاست جمهوری افغانستان گفت در صورتی که مقدار کمک امریکا مشخص می شد، ایالات متحده بیشتر از مقدار مشخص شده کمک نمی کرد ولی حالا این کمک ها به نیازمندی افغانستان مرتبط شده است.

بر اساس این توافقنامه نیروهای امنیتی افغانستان باید مطابق استانداردهای ناتو تجهیز شوند و آموزش ببینند .

پایگاه ها

در این سند آمده است که امریکا در پی ایجاد پایگاه های دایمی در افغانستان نیست و تلاش نخواهد کرد تا با حضور خود در افغانستان، تهدیدهایی را متوجه همسایگان این کشور کند .

نگرانی اصلی در افغانستان این است که پس از خروج نیروهای خارجی از افغانستان این کشور بار دیگر به جنگ نیابتی بین کشورهای ایران و پاکستان تبدیل خواهد شد .

اما آقای سپینتا گفت: «احیانا اگر تقابلی میان منافع ملی ما و امنیت ملی افغانستان و استقلال افغانستان و یک سلسله گرایشات ایدئولوژیک بعضی از کشورها در میان بوده باشد ما همیشه اصل دفاع از منفعت ملی افغانستان که در این رابطه همانا تامین امنیت درازمدت و تقویت نهادهای دولتی افغانستان، تقویت اردو و پولیس و تحقق رشد پایدار در افغانستان است، برای ما اولویت داشته است»

ایجاد پایگاه های دایمی در افغانستان شامل این قرارداد نیست. در متن قرارداد توافق شده تا هردو کشور پس از امضای قرارداد استراتژیک، کار بر سر توافق نامه ی دیگری در رابطه به پایگاه های نظامی امریکا در افغانستان را آغاز کنند . هردو کشور یک سال وقت دارند تا در رابطه به این پایگاه ها، مکان پایگاه ها و شیوه های استفاده از تاسیسات نظامی یک دیگر، توافق کنند .

آقای سپینتا گفت به دلیل جنجالی بودن پایگاه های نظامی امریکا، توافق شده تا هردو کشور یک سال دیگر روی جزییات آن بحث کنند و توافقنامه دیگری را امضا نمایند .

همچنین امریکا در این سند تعهد کرده تا از قلمرو افغانستان بر کشورهای دیگر حمله نکند و خاک این کشور را برای حمله بر کشورهای دیگر مورد استفاده قرار ندهد .

ایالات متحده امریکا در قرارداد استراتژیک توافق کرده تا از نگاه مالی افغانستان را کمک کند، کاستی های بودجه ای افغانستان را رفع کند، و این کشور را در عرصه های رشد اقتصادی و تجارتی یاری رساند .

در این سند آمده است تنها افراد و گروه های می توانند در پروسه صلح سهم گیرند که با القاعده قطع رابطه کنند، از خشونت دست بردارند و به قانون اساسی افغانستان احترام بگذارند .

نام اصلی سند

نام سند همکاری های استراتژیک «موافقت نامه همکاری های درازمدت استراتژیک بین افغانستان و ایالات متحده امریکا» می باشد. قرارداد همکاری های استراتژیک یک سند حقوقی الزام آور است

این سند، توافقنامه یا قرارداد استراتژیک است نه اعلامیه استراتژیک. آقای سپینتا گفت از نظر حقوقی تفاوتی بین قرارداد و توافقنامه وجود ندارد .

قرارداد استراتژیک افغانستان و ایالات متحده امریکا در هشت فصل تدوین شده است .

سند قرارداد استراتژیک پس از امضای رییس جمهوری افغانستان، برای تصویب به ولسی جرگه و مشرانو جرگه می رود و در صورت تایید پارلمان، از سوی رییس جمهور کرسی توشیح می شود. پس از آن، این سند در جریده رسمی نشر و نافذ می گردد .

همچنین سند قرارداد استراتژیک پس از امضای بارک اوباما، رییس جمهور امریکا، به سنای آن کشور فرستاده می شود و پس از تایید در سنا و تبادل اسناد، نافذ می شود .

قرارداد استراتژیک از سال 2014 تا سال 2024 قابل اعتبار است. در صورتی که طرفین مایل به تمدید آن باشند، شش ماه قبل از پایان اعتبار آن هردو طرف این قرارداد را تمدید می کنند .

در صورتی که هردو طرف مایل به فسخ قرارداد باشند با تبادل مکتوب رسمی به این قرارداد پایان داده می شود. اما با آنهم دوطرف تا یک سال پس از ختم قرارداد موظف به رعایت محتوای آن هستند .

نگرانی پارلمان

شماری از نمایندگان پارلمان افغانستان از این که ایالات متحده مبلغ کمک سالانه به افغانستان را مشخص نکرده ابراز نگرانی کردند .

نمایندگان مردم تاکید کردند که متن قرارداد باید در اختیارشان قرار گیرد ولی بر اساس توافق دوطرف تا زمانی که این قرارداد در جریده رسمی چاپ نشود، در اختیار نمایندگان افغانستان و امریکا نیز قرار داده نخواهد شد .

نگرانی شماری از نمایندگان پارلمان این است که قرارداد استراتژیک گنگ و مبهم است و مردم دقیقا نمی دانند ایالات متحده امریکا در چه عرصه ها و چه مقدار پول به افغانستان کمک می کند .

برگرفته شده از دویچه وله